

بررسی تفاوت‌های زن و مرد

در احکام عبادات

www.ketab.ir

مائدة السادات تدین

۱۴۰۰

سرشناسه	: تدین، مائده‌السادات، ۱۳۵۹-
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی تفاوت‌های زن و مرد در احکام عبادات/ مائده‌السادات تدین.
مشخصات نشر	: قم: عصر جوان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۳-۱۷۶-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۴۷ - ۲۶۶: همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: عبادات
موضوع	: Islam -- Customs and practices
موضوع	: مردان (فقه)
موضوع	: (Men Islamic law)
موضوع	: زنان (فقه)
موضوع	: (Women Islamic law)
رده بندی کنگره	: BP1۸۵/۱
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۳۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۳۸۰۰۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

بررسی تفاوت‌های زن و مرد در احکام عبادات

مؤلف: مائده‌السادات تدین

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

خدمات فنی: ابوالقاسم کریم تبار

انتشارات: عصر جوان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰/۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۲۵۳ - ۱۷۶ - ۸

کلیه حقوق این اثر برای مؤلف محفوظ می‌باشد.

مرکز بخش:

[قم، پاساژ قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۶۷
تلفن: ۳۷۷۳۰۰۳۷ - ۰۲۵ همراه: ۰۹۱۲۵۵۲۸۴۸۰]

فهرست مطالب

عنوان صفحه

پیشگفتار	۱
فصل اول: مباحث مقدماتی	۳
مفاهیم	۶
۱. عبادت	۶
۱-۱. معنای لغوی	۶
۲-۱. معنای اصطلاحی	۶
۲. زن:	۷
۳. فقه اسلامی:	۸
۴. قاعده اشتراک احکام	۱۰
۴-۱. معنای قاعده	۱۱
۴-۲. مستندات قاعده	۱۲
۴-۲-۱. استصحاب	۱۲
۴-۲-۲. اتفاق قطعی میان اصحاب	۱۳
۴-۲-۳. ارتکاز عامه مسلمین	۱۳
۴-۲-۴. روایات	۱۳
۴-۲-۵. صدور احکام به نحو عام	۱۴

فصل دوم: بلوغ و طهارت	۱۵
مقدمه	۱۵
الف. علائم مشترک و مختص بلوغ	۱۵
۱. علامت اختلافی:	۱۶
۱- ۱. بلوغ سنی در پسر:	۱۷
۱- ۱- ۱. بیان اقوال:	۱۷
۱- ۱- ۲. بیان دلائل:	۱۹
دلیل اول: اجماع	۱۹
دلیل دوم: روایت	۲۰
دلیل سوم: استصحاب	۲۱
۲- ۲. بلوغ سنی در دختر:	۲۱
۱. بیان اقوال:	۲۱
۲. بیان دلائل:	۲۲
دلیل اول: اجماع	۲۲
دلیل دوم: روایات	۲۲
نکته پایانی	۲۳
ب. طهارت	۲۴
۱. نحوه تطهیر لباس آلوده به بول (ادرار) بچه شیرخوار	۲۴
۱- ۱. بیان اقوال:	۲۴
۱- ۲. بیان دلائل:	۲۶
۱. مستند قول اول:	۲۶
۲. مستندات قول دوم:	۲۶
دلیل اول: اجماع و عدم خلاف	۲۶
دلیل دوم: روایات	۲۷
دلیل سوم: اصل	۲۹

فهرست مطالب / ج

۲۹	۲. تطهیر لباس جهت اقامه نماز
۳۰	۱-۲. بررسی از جهت پرستار
۳۰	۱. بیان اقوال
۳۱	۲. بیان دلایل:
۳۱	دلیل قول اول
۳۲	دلیل قول دوم:
۳۴	۲-۲. بررسی از جهت کودک
۳۴	۱. بیان اقوال:
۳۵	۲. بیان دلایل:
۳۶	ج. وضو
۳۶	۱. بیان اقوال:
۳۸	۲. بیان دلایل:
۳۸	۱-۲. نحوه استدلال قول اول
۳۹	۲-۲. نحوه استدلال قول دوم:
۴۱	د. غسل
۴۲	۱. حیض
۴۳	۲. نفاس
۴۵	۳. استحاضه
۴۶	نتیجه:
۴۷	فصل سوم: نماز
۴۷	مقدمه
۴۷	الف. پوشش در نماز
۴۸	۱. محدوده پوشش

د / بررسی تفاوت‌های زن و مرد در احکام عبادات

- ۴۸ ۱-۱. محدوده پوشش مرد در نماز
- ۴۹ ۱-۲. محدوده پوشش زن در نماز
- ۵۲ ۱-۲-۱. صورت و دست‌ها
- ۵۲ اول: آیات
- ۵۳ دوم: روایات
- ۵۴ سوم: اجماع
- ۵۵ چهارم: سیره قطعیه
- ۵۶ ۱-۲-۲. پاها
- ۶۲ ۱-۲-۳. موی سر و گردن
- ۶۶ ۲. کیفیت پوشش
- ۶۶ ۱-۲. کیفیت پوشش مرد در نماز
- ۷۳ ۲-۲. کیفیت پوشش زن در نماز
- ۷۶ ب. نحوه ایستادن زن و مرد در نماز (محاذات)
- ۷۶ ۱. قول اول و دلایل آن
- ۷۸ ۱-۱. دلیل قائلین به بطلان نماز هر دو
- ۷۸ ۱-۲. دلیل قائلین به بطلان نماز فرد دوم (و صحت نماز فرد اول)
- ۷۹ ۲. قول دوم و دلایل آن
- ۸۰ ۳. قول سوم و دلایل آن
- ۸۱ ج. جهر و اخفات
- ۸۲ ۱. قرائت مرد در نماز
- ۸۲ ۱-۱. بیان اقوال
- ۸۳ ۱-۲. بیان دلایل
- ۸۴ ۲-۲. قرائت زن در نماز
- ۸۴ ۱-۲. بیان اقوال

۱-۲	دلائل قول اول:	۸۵
الف	روایات:	۸۵
ب	عورت بودن صدای زن	۸۶
۲-۲	ادله قول دوم	۸۸
۳-۲	ادله قول سوم	۸۹
۳	حد بلند و آهسته خواندن (جهر و اخفات)	۹۰
د	مستحبات	۹۱
۱	اذان و اقامه:	۹۱
۲	قیام:	۹۲
۳	رکوع:	۹۴
۴	سجده:	۹۶
۵	تشهد:	۹۸
هـ	نماز قضای میت	۱۰۰
۱	قلمروی مصداق میت	۱۰۱
۱-۱	دلائل قول اول:	۱۰۱
۱-۱-۱	قاعده اشتراک در احکام	۱۰۱
۱-۱-۲	روایات	۱۰۲
۲-۱	دلائل قول دوم	۱۰۵
۳-۱	دلائل قول سوم	۱۰۷
۲	قلمروی ولی میت	۱۰۷
۱-۲	دلائل قول اول:	۱۰۹
۱-۱-۲	آیات	۱۰۹
۲-۱-۲	روایات	۱۱۰
۳-۱-۲	اصل برائت	۱۱۴

پیشگفتار

خلقت بشر از سوی خداوند و هدایت او، بی‌تردید در راستای پیمودن مسیر کمال صورت پذیرفته و با وجود آفریدگاری که در حدّ اعلاّی قدرت، عقل، حکمت، کمال و سایر صفات مانند آن قرار دارد، روشن می‌گردد که آفرینش انسان‌ها از یک سرشت و در دو جنس (مرد و زن) به جهت تبعیض میان آنها نبوده، بلکه در جهت تشکیل نظام مقدّس خانواده؛ تولید نسل و در کنار آن رسیدن به آرامش انجام شده است همان طور که خداوند فرموده است: «لَمَّا خَلَقْنَا مِنْكُمْ آدَمَ ثُمَّ نَزَّلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فِي أَرْضِ عَلَمَةٍ وَّ أَتَيْنَاهُ مِنْهَا نَجْوَا وَّ رَحْمَةً...»^۱، و از جمله نشانه‌های او این است که برای شما از جنس خودتان همسرانی آفرید تا در کنارشان آرامش یابید و میان شما اَلْفَتْ و رحمت برقرار ساخت تا نسل بشر را تداوم بخشد.

از این رو بی‌شک، در راستای دست‌یابی به هدف از خلقت انسان، خداوند نیز توان‌مندیها و استعدادهای متفاوتی را به هر فرد عطا نموده و در کنار آن قوانین معینی را برای رسیدن به آن اهداف وضع نموده است که با توجه به تمایزات میان افراد سازماندهی شده‌اند.

بنابراین و با توجه به تفاوت‌های تکوینی زن و مرد، احکام و تکالیف متفاوتی در زمینه عبادات نیز برای هر کدام ایجاد می‌شود که از زمان وجوب تکالیف عبادی

(سن بلوغ) آغاز شده و شامل ابواب طهارت، نماز، روزه، حج، جهاد، خمس و زکات می‌گردد. البته به غیر از طهارت که به عنوان مقدمه‌ی برخی اعمال عبادی در این زمینه مطرح می‌شود، هر یک از سایر تکالیف، فرصت یکسانی را برای بندگی خداوند، فرا روی انسان‌ها قرار می‌دهند.

نماز با تمرین مستمر بندگی، تواضع و فروتنی، حج با «لبیک» گفتن به آن ذات قدسی به عنوان بارزترین تجلی پرستش خداوند هستند و باعث ریاضت نفسانی در کنار اطاعت آفریدگار می‌شوند، روزه و جهاد نیز با صبوری و از خود گذشتگی روح بندگی را نمایان می‌سازند.

اما همان‌طور که در انجام اعمال مذکور موارد مشترک فراوانی میان زن و مرد وجود دارد، در بعضی امور نیز با توجه به تمایزات تکوینی آنها، هر کدام دارای احکام متفاوتی هستند که در این تحقیق سعی بر این است تا ضمن بیان این تمایزات، دلائل و مستندات آنها نیز، با استخراج از منابع مرتبط مورد بررسی قرار گیرد.